SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CII. No. 42. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 4, 1995. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 4-го БЕРЕЗНЯ 1995 р. Ч. 42. РІК CII.

В. МАСОЛ ВІДХОДИТЬ НА ПЕНСІЮ

Київ (Р. Р.). — Тут у середу, 1-го березня, відбулося засідання Кабінету Міністрів під головуванням Президента України Леоніда Кучми. На засіданні розглянуто проєкт державного бюджету на 1995 рік, обговорено проблеми вугільної промисловости, питання розрахунків за газ із Туркменістаном та Росією, а також хід виконання закону про статус ветеранів війни, ґарантії соціяльного захисту тощо.

Міністер фінансів Петро Германчук зазначив, що сьогодні недоречними є популістські програми „захисту" та пільги для тих, хто може заробити. Доки в Україні не працюватиме нормально економіка, треба відмовитися від розподілу того, чого нема, сказав міністер.

Вирішено, що Кабінет Міністрів подасть на розгляд Верховної Ради допрацьований проєкт державного бюджету на 1995 рік разом з пропозиціями зупинити на 1995 рік чинність деяких законів України та указів Президента і урядових постанов. Без цього неможливо сконсолідувати бюджет не те, що в межах п'ятьох відсотків, а навіть з дефіцитом 6.4 відсотка, вважає П. Германчук.

Учасники засідання відзначили, що урядові рішення про розрахунки за газ виконуються вкрай незадовільно, в результаті чого за січень і лютий цього року заборгованість зросла на 357 міл. дол. Президент Л. Кучма зажадав від керівників міністерств вжити негайних санкцій до підприємств-боржників.

Прийнято рішення про поступове закриття невигідних шахт.

Наприкінці засідання Президент Кучма повідомив, що прем'єр-міністер України Віталій Масол подав заяву про вихід на пенсію, але спочатку він іде на вакації, щоб трохи підлікуватися. До остаточного вирішення цього питання обов'язки прем'єр-міністера виконуватиме перший віцепрем'єр Євген Марчук. Резиґнацію В. Масола прийнято тільки усно. Ніяких документів покищо не підписано. Крім того, питання про його резиґнацію має розглянути також і Верховна Рада.

Президент Л. Кучма найближчими днями має намір відвідати Херсонську, Миколаївську та Вінницьку області. У березні також плянується його візита до Бельгії та Японії, а в Україну має приїхати президент Росії Борис Єльцин.

Епідемія дифтерії не вгасає

Київ (Р. Р.). — Тут у неділю, 27-го лютого, розпочалася міжнародна нарада-семінар з питань боротьби з дифтерією та вірусним гепатитом в Україні. У нараді беруть участь епідеміологи, фармацевти, інфекціоністи, науковці, які представляють такі організації як ВООЗ, ЮНІСЕФ, Червоний Хрест, Агентство міжнародного розвитку ЗСА тощо.

Україну вже п'ятий рік не залишає дифтерія. Тільки за два місяці 1995 року тут захворіло 682 особи, з них 22 особи померли, в тому числі четверо дітей. У деяких містах, порівняно з таким же періодом минулого року, хворих стало в п'ять разів більше. Особливо поширена епідемія в Києві, де хворих в 3-4 рази більше, ніж в інших містах. Сьогодні в Києві із 117 хворих — 18 дітей. Недавно померли дві особи тільки тому, що дифтерію прийняли за анґіну.

Учасники семінару проаналізували ситуацію в Україні та обговорили способи дальшої спільної праці з метою до 2,000 року практично виключити місцеві випадки захворювання на поліомієліт, дифтерію, правець, кір, краснуху та інші хвороби. Найголовнішим завданням учасники наради уважають боротьбу з дифтерією та вірусним гепатитом.

Проєкт національного пляну для профілактики отримали всі учасники наради-семінару. Він передбачає заходи, спрямовані на імунізацію, діягностику захворювань та матеріяльне забезпечення виконання пляну боротьби з небезпечними хворобами.

Страйкують шахтарі

Луганщина (Р. Р.). — Як повідомили 1-го березня українські телевізійні новини, дві краснодонські шахти 27-го лютого розпочали страйк. Страйкують біля 1,000 робітників.

Заступник голови територіяльного комітету об'єднання „Краснодонвугілля" Василь Данильченко вважає, що можуть зупинити працю усі 13 шахт, якщо шахтарям не буде виплачена заробітна платня.

Для переговорів з представниками Кабінету Міністрів до Києва прибула делеґація від шахтарів, у складі якої є генеральний директор об'єднання „Краснодонвугілля" Валентин Качанов та голова територіяльного комітету Микола Підгорний. Вони мають намір зустрітися з міністром вугільної промисловости та вирішити проблему дотацій галузі.

Прибалтійські держави встановлять військове співробітництво

Вільнюс, Литва. — У столиці Литви відбулася одноденна зустріч міністрів оборони прибалтійських республік: Литви — Лінаса Лінкявічуса, Латвії — Яніса Трапанса і Естонії — Енна Туппа. Вони підписали угоду про співробітництво в ділянці оборони і військових стосунків.

Відтепер ці три прибалтійські республіки координуватимуть свою діяльність у здійсненні програми НАТО „Партнерство для миру", створять спільний батальйон миротворців, діятимуть узгоджено у випадку виникнення конфліктних ситуацій в реґіоні, а також взаємно сприятимуть одна одній у справі охорони сухопутних, морських і повітряних кордонів.

Крім згаданої угоди, підписано ще два документи: плян співробітництва оборонних структур Латвії, Литви та Естонії на 1995 рік і спільне звернення до амбасадорів країн НАТО у державах Прибалтики з приводу консультацій щодо членства в НАТО.

СЕНАТ ВІДКИНУВ ПОПРАВКУ ДО КОНСТИТУЦІЇ

Вашінгтон. — Справу конституційної поправки про збалянсовання державного бюджету в Сенаті, через брак одного голосу котрий був конечним для того, щоб мати потрібних дві третини (67), таки не вдалося схвалити. За пропозицією проголосувало 65 сенаторів, а проти голосувало 35, включно з провідником сенатської більшости Робертом Долом, який зробив це в останній хвилині, щоб в майбутньому використати існуюче правило, що він має право знову ставити цю пропозицію на схвалення в будь-яку пору. Все таки переможцями при голосуванні в сенаті вийшли демократи, беручи на себе велике політичне ризико в майбутньому, бо немає сумніву, що республіканці використають це в найбільш гарячий час передвиборчої кампанії, підкреслюючи їхню вину в тому, що не виконано в цьому випадку волі народу.

Вражені своєю прогрою в Сенаті, республіканці пророкують, що демократи заплатять за цю виграшу дорого. Сенатор Р.Дол, який також є кандидатом у президентських виборах 1996 року, публічно заявив, що програ конституційної поправки про збалянсування державного бюджету є дуже сумним явищем, бо зазначає, що „Президент Билл Клінтон зрікся свого обов'язку" контролювання державних видатків, а натомість запропонував минулого місяця бюджет з 200 біл.дол. кожнорічним дефіцитом на наступне десятиліття.

В Україні

КИЇВ. — Тут в Українському Домі відбулася презентація Всеукраїнського фонду сприяння розвиткові книговидання і друку. Фонд є благодійною організацією з добровільним членством і має на меті об'єднувати зусилля громадян та юридичних осіб для фінансової підтримки програми розвитку друку і книговидання. Конкретні параметри таких програм включені у державну програму розвитку книговедення до 2,000 року. Президентом Фонду обраний перший заступник міністра в справах друку та інформації Юрій Дяченко.

ХАРКІВ. — Народний депутат України від УНА-УНСО Юрій Тима під час зустрічі з харків'янами сказав, що УНА-УНСО готова до війни. Вже розроблена концепція на випадок такої необхідности, а членів УНСО є достатньо для боротьби. „Основа політики УНА-УНСО — більше втручатися і завжди бути активними, тому наша організація плянує боротьбу за справжню владу, а не за зміну лади. В кожному місті, районі і на вулиці повинні створюватися осередки УНА-УНСО, щоб квартал за кварталом зайняти всю Україну", — сказав Ю. Тима.

ВІННИЦЯ. — Тут на даху дев'ятиповерхового будинку 18-річна дівчина народила сина. Коли люди почули плач немовляти, викликали швидку лікарську допомогу. На даху з'явилися не лише лікарі, але й репортери. Погода була волога і шалений вітер мало не збивав з ніг. Через 15 хвилин мати з немовлям уже були в лікарні. З'ясувалося, що дівчина завагітніла і втекла з дому, боячись гніву батьків. На щастя, її страх не виправдався: батьки прийшли до неї у шпиталь і сказали, що дуже раді внукові й допомагатимуть його виховувати. Лікарі сказали, що хлопчик народився міцним.

ЗАПОРІЖЖЯ. — Тут із банків зникло 300 біл. карбованців, викрадених за вже перевіреною ділками схемою. Четверо громадян Вірменії та два мешканці Запоріжжя зареєстрували у місті шість приватних фірм і з незвичайною швидкістю отримали в місцевих відділах комерційних банків „Градобанк" і „Автозазбанк" понад 20 біл. карбованців кредиту. Після цього згадані особи зникли з поля зору як банкірів так і правоохоронних органів. Тепер слідство виявило, що з банків области в такий спосіб вилучено 300 біл. карбованців.

ЛЬВІВ. — Ще пам'ятний скандал з викраданням документів із Львівського Центрального Історичного Архіву на суму до 7 міл. дол., як у Центральній Обласній Бібліотеці ім. Стефаника зникло п'ять географічних атласів, які оцінюються на приблизно 2 міл. дол.

15-ТА ШЕВЧЕНКОЗНАВЧА КОНФЕРЕНЦІЯ

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка, Українська Вільна Академія Наук й Український Науковий Інститут Гарвардського Університету влаштовують 15-ту річну наукову шевченкознавчу конференцію, яка відбудеться у суботу, 11-го березня, в НТШ, 63 Четверта аве. Початок о год. 4-ій по полудні. Участь братимуть: Л. Рудницький, Л. Онишкевич, І. Коропенко, М. Зубрицька, А. Процик, О. Ільницький, А. Погрібний та В. Омельченко. Детальніші інформації поміщено у „Свободі", ч. 40 з 2-го березня ц. р.

АНСАМБЛЬ "НОВА" В УІА

Ню Йорк.—Тут у суботу, 11-го березня, в Українському Інституті Америки відбудеться концерт камерного ансамблю "Нова". У складі ансамблю—Лариса Крупа, фортепіяно, Богдан Гілаш, клярнет, Кристофер Лі, скрипка, Террі Ван Валкінбург, віоля та К'янг Ту, віолончеля. Звучатимуть твори Л. Грабовського, М. Бруха, А. Хачатуряна та Ґ. Форе. Початок о год. 8-ій вечора. Концерт відбудеться в серії "Музика в Інституті", спонзорований Українським Інститутом Америки, 2 схід 79-та вул. в Ню Йорку. У справі замовлення квитків слід телефонувати до екзекутивного директора УІА Андрія Пащука (212) 772-2884 або (212) 288-8660.

Амбасадор України відвідав американську базу

Вашінґтон. (Пресслужба Амбасади України). — Амбасадор України в ЗСА Юрій Щербак відвідав штабквартиру командування з питань медичних досліджень армії ЗСА в Форт Детрику, Мд. Він познайомився з діяльністю комадування, на чолі якого американець українського походження бриґадний генерал Росс Зайчук, та побував в ряді науково-дослідних центрів і лябораторій цієї дослідницької медичної служби Пентагону.

У Форт Детрику ведуть медичні дослідження у кількох напрямках, зокрема в галузі діягностики і профілактики інфекційних хворіб та розроблюють засоби захисту від біологічної і хемічної зброї.

Велике враження справили досягнення американських військових медиків у розроблені найсучасніших медичних технологій за програмою „Телемедицина". Амбасадорові України продемонстровано найновіші методи пошуку поранених на полі бою за допомогою електронічної техніки, методи проведення хірургічних операцій на відстані із застосуванням спеціяльних маніпуляторів, керованих з медичного центру через супутниковий зв'язок. Ю. Щербак мав нагоду вийти на прямий телевізійний зв'язок з персоналом шпиталю військовоповітряних сил ЗСА в Заґребі, де проходять лікування бійці контингенту миротворчих сил ООН, в тому числі з українського батальйону в Боснії-Герцеговині.

Ю. Щербак провів переговори і домовився з ген. Р. Зайчуком про можливі напрями співпраці військових медиків України і ЗСА.

Під час відвідання Форт Детрику Юрія Щербака супроводжував військовий аташе України в ЗСА полк. Ігор Смешко.

Верховна Рада перевіряє свій апарат

Київ (Р. Р.). — Тут у вівторок, 28-го лютого, у праці пленарного засідання Верховної Ради України взяли участь 319 депутатів. На ранньому засіданні депутати затвердили порядок денний на тиждень, зокрема до 3-го березня вони працюватимуть в режимі пленарних засідань, а від 6 до 10-го березня — в комісіях. Знову постало питання про відновлення прямої радіопередачі сесій, але воно не набрало необхідного числа голосів. Депутати постановили, що в березні розглядатимуться такі питання: звіт Президента України за 1994 рік; звіт Кабінету Міністрів; доповідь Президента Леоніда Кучми про становище України в програмі внутрішньої і зовнішньо-економічної діяльности Президента та Уряду. Всього на березень намічено до розгляду 116 питань.

Тепер депутати розглянули проєкт законів про інформаційні агентства, про свободу мирних зібрань та внесли зміни до закону про винайм майна державних підприємств. Після гострих дискусій схвалено тільки закон про інформаційні агентства, згідно з яким ґарантується свобода діяльности інформаційних агентств, заборону цензури, право на заснування інформаційних служб громадянам та юридичним особам України. Чужоземні громадяни та юридичні особи можуть бути лише співзасновниками. Заборонено створення і діяльність інформаційних агентств, якщо в їхньому статутовому фонді чужоземного капіталу більше, ніж 30 відсотків.

Депутатам роздано документ про чисельність структури апарату Верховної Ради. У документі передбачено, що парляментарний апарат має 657 осіб, насправді ж парцює тільки 583 особи. Передбачається, що на початку травня депутатам запропонують 229 помешкань у Києві, район Позняки, на лівому березі Дніпра. Після вивчення розданої інформації парлямент розглягне питання про підвищення ефективности праці та удосконалення структури апарату парляменту.

Судять керівників „Білого Братства"

Київ (Р. Р.). — Тут 1-го березня у Київському міському суді розпочався процес над керівниками „Білого Братства" — подружжям Юрієм і Мариною Кривоноговими та Віталієм Ковальчуком.

„Біле Братство" відоме також під назвою „Юсмалос", а Марину Кривоногову юсмаліяни називають „Марія-Деві-Христос". В. Ковальчук відомий серед юсмалян як Архиєпископ Іван-Петро Другий.

У день початку судового процесу підступи до будинку суду були заблоковані міліціянтами. У суді Марина Кривоногова заявила, що їхній шлюб з Ю. Кривоноговим „енергетично розірваний", а сам Кривоногов відмовився ознайомитися з висновком обвинувачення, тому в залі суду оскарження вголос зачитав прокурор Борис Слободянюк. У залі глядачів було чотири юсмаліяни. Один з них намагався передати підсудним троянди.

Марина Кривоногова на початку судового засідання зробила таку заяву: „Прошу не називати мене світським ім'ям. Я — Марія-Деві Христос". Вона також повідомила про свою згоду розлучитися з Кривоноговим. На голові та плечах Марини — біле покривало, а голова перев'язана стрічкою з вишитими золотом символами братства: трикутник і п'ятикутні зірки.

Всі троє підсудних відмовилися від адвокатів, сказавши, що тільки Бог може їх засудити або виправдати. Призначені захисники залишили залю. Передбачається, що судовий процес триватиме не менше, ніж шість місяців. Під час суду не дозволено робити відеознімання, тому фото і телерепортери залишили залю. Серед присутніх юсмаліян був Юрій Устиновський, його матір, Тамару Устиновську, яка очолює громадську організацію „Порятунок" і всіма силами намагалися вирвати сина з "Білого Братства", в залю не допустили як зацікавлену особу.

Відбулося засідання Ради економічних реформ

Київ (Р. Р.). — Тут у середу, 1-го березня, відбулося засідання Ради економічних реформ при Президенті України. Головував на засіданні перший віцепрем'єр-міністер Віктор Пинзеник.

Учасники засідання розглянули проєкт закону України про державне реґулювання виробництвом та продажем алкогольних напоїв і тютюнових виробів. Проєкт закону про акцизний збір за згадані вироби передбачає оплату шляхом придбанням марок акцизного збору. Введення імпортованих алкогольних та тютюнових виробів без наявности таких марок заборонено.

Внесено зміни до указу Президента про права громадян на використання приватизаційних майнових сертифікатів. Згідно з проєктом, управління пакетом акцій здійснює уповноважена особа, призначена органами державного управління за узгодженням з Фондом Державного Майна.

ПРОФ. А. ПОГРІБНИЙ У ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКІЙ ФІЛІЇ УКУ

Філядельфія.—Товариство Українців Католиків "Св. Софія" та філія Українського Католицького Університету у Філядельфії влаштовують інавґураційний виклад весняного семестру 1995 року, який відбудеться у вівторок, 14-го березня, у філії УКУ, 7911 Вайтвуд ровд, Елкінс Парк, Па. Початок о год. 7:30 вечора. Прелеґент—проф. д-р А. Погрібний, колишній заступник міністра освіти України. Тема його виступу — "Освіта в сучасній Україні".

В АМЕРИЦІ

У СВОЄМУ РІЧНОМУ ЗВІТІ про стан боротьби з наркоманством, Уряд президента Билла Клінтона, гостро скритикував заходи уряду Колюмбії у боротьбі з вирощувачами та торгівцями наркотиків, називаючи Колюмбію „ головним світовим центром виготовлення кокаїни". Державний департамент ЗСА закидає Колюмбії, що вона притягає до судової відповідальности надто малу кількість торговців наркотиками, а коли судить то покарання є досить поблажливі.Колюмбія у відповідь на ці закиди заявила, що ЗСА не здають собі справи з того, як дорого ці заходи приходяться Колюмбії не тільки в грошах, але також і в людях.

У СЕРЕДУ, 1-ГО БЕРЕЗНЯ, президент Билл Клінтон, шукаючи за новими способами заохоти інших країн підтримати його в осягненні постійної заборони розповсюдження ядерної зброї, видав наказ зменшити американські запаси матеріялів потрібних для виробництва ядерної зброї. Згідно з наказом, державні запаси високої якости урану і плутонію, цих конечних середників для продукції ядерної зброї, будуть зменшені на 200 тонн, що на думку експертів є половиною існуючих запасів.

УСІМ ВІДОМА СУДОВА розправа над звинуваченим у вбивстві своєї колишньої дружини Ніколі та її приятеля Рональда Ґолдмана О.Джей.Симпсона дальше триває у Лос Анджелесі, з більшими чи меншими сенсаціями кожного дня. Одначе минулої середи, 1-го березня, судья Ленс Іто замінив ще одного члена лави присяжних, це вже четверта заміна. На заступство прийнято 38-річну білу жінку, присутність якої на лаві присяжних змінює расову якість цієї групи людей, бо звільнений мужчина був чорним.

ІДУЧИ НА ЗУСТРІЧ республіканським губернаторам, провід республіканської більшости у Палаті Репрезентантів змінив свою думку та погодився на те, щоби гроші призначені на харчеві картки стейти могли вживати в будь-який спосіб для допомоги потребуючим.Це вже друга з черги зміна думки республіканців, коли йдеться про спірне питання зміни існуючої програми допомоги потребуючим.Це, на думку аналітиків, вказує якими непристосаємими до змін є такі довготривалі програми, зокрема коли за них платить Уряд грішми платників податків.

У СВІТІ

ЦИМИ ДНЯМИ державний секретар ЗСА Воррен Кристофер поїде на Близький Схід, щоб посприяти досягненню згоди між Єгиптом та Ізраїлем з приводу договору про нерозповсюдження ядерної зброї. Суперечка між цими двома країнами триває від 1979 року. Єгипет декілька разів остерігав, що не приєднається до договору, якщо цього не зробить Ізраїль. Тим часом Ізраїль відповідає, що підпише договір тільки при умові стабільного миру в реґіоні. Відомо, що більшість близькосхідних арабських країн перебувають у стані війни з Ізраїлем. Минулого тижня ізраїльський міністер закордонних справ Шімон Перез, повернувшись з Каїру, повідомив, що єгиптяни вже не вимагають від ізраїльтян підписувати договір. Єгипет тут же спростував це запевнення Ш. Переза і знову повторив свою вимогу.

СПЕЦІЯЛЬНИЙ представник генерального секретаря ООН в Сомалії Віктор Ґбего і командуючий „голубими шоломами" малязійський генерал Самаг ібн Бакар залишили сомалійську територію. Всі командні функції перебрав на себе американський генерал Ентоні Зінні, який керує операцією „Об'єднаний щит", покликаною запевнити спокійне, безкровне виведення миронoсного контингенту ООН зі Сомалії.

УРЯД ІЗРАЇЛЯ призначив нового керівника контррозвідки Шін Бет. Його прізвище тримається в таємниці. Відомо тільки, що він є спеціялістом в питаннях жидівського радикалізму і екстремізму. Проти цього призначення виступили представники всіх радикальних жидівських груп. Протести посилилися після того, як журналістам вдалося ознайомитися з докторською дисертацією нового керівника контррозвідки, в якій він, між іншим, пише:„Якщо держава не зможе зупинити терор, розв'язаний правими радикалами, то вони заподіють значно більших шкод, ніж палестинці".

„НОДОН СІНМУН", головна газета комуністичної Північної Кореї, коментуючи охання військового зближення між Японією і Південною Кореєю, пише, що ця тенденція є „чинником загострення напруженности на Корейському півострові, а також в усій Азії, і збільшить небезпеку нової війни".

КОЛИ ЗАСТУПНИКА міністра фінансів Росії Сєрґєя Алєксашенка, який цими днями був у Вашінґтоні, американські журналісти запитали, що він думає про республіканців у Конґресі і про їхній намір припинити допомогу для Росії, якщо вона таки продасть ядерні реактори Іранові, він відповів, що та допомога для його країни не має ніякого значення, бо витрачається, мовляв, переважно на американських дорадників. А вони „звикли мешкати в найкращих російських готелях, добре харчуються і пишуть свої величезні й абсолютно безглузді звіти". У подібному дусі висловився і член російської делеґації, депутат Державної думи Владімір Авєрічев: „Припинення американської допомоги викличе в Росії нульовий ефект".

В РАБАТІ, столиці Марокко, невідомий зумів увійти в амбасаду Росії і там привів у дію вибуховий пристрій. Це він зробив, протестуючи проти російської агресії в Чечні. Ніхто більше, крім того араба-самовбивці, не постраждав, проте приміщення російської амбасади зазнало значних ушкоджень.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00.
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Тиск і опір

Коли російська мілітарна потуга пішла війною проти маленької Чечні і орли-генерали, обвішані від шиї до пупа орденами, бадьоро впевняли, що за тиждень „режим Дудаєва“ впаде, президент Єльцин, необачно повіривши у це, вирішив, що настав зручний час вдатися до відповідно твердого тону у стосунках з учорашніми „меншими братами“, в тому числі з Україною. „Якщо у проєкті російсько-українського договору не буде точки про подвійне громадянство, то Росія його не підпише“, — остеріг лідер „нової, демократичної“ Росії. У цій його безцеремонності українські спостерігачі відразу завважили зловісний симптом: сьогодні він вимагає подвійного громадянства, а завтра захоче подвійного президентства!

Але з античеченським „бліц-криґом“ росіянам не пощастило. Кавказ, як і 150 років тому, виявився для них твердим горіхом, а в старого імперського ведмедя, що не кажіть, зуби дещо стерлися. Замість тріюмфального маршу, російська армія натрапила на дужий, добре організований опір не „режиму Дудаєва“, а вільнолюбного, готового вмерти за свою незалежність чеченського народу.

Слава Богу, людство ще зберегло трохи тепла в серці.Брутальна античеченська масакра викликала обурення навіть на дуже лояльному щодо Росії та Єльцина Заході, передусім у середовищі американських конґресменів-республіканців. І Єльцинові довелося визадкувати з власної катеґоричности. Рісійська делеґація у Києві навіть не згадала про „обов'язкову“ точку подвійного громадянства.

Близькі до українського уряду газети оптимістично оцінили цю зміну: мовляв, Росія схаменулася і відтепер застосовуватиме менш ідеологізований, більш прагматичний підхід до своїх взаємин з колишніми совєтськими республіками.

Та чи не є цей висновок занадто поспішний? Тільки вкрай наївні люди можуть повірити, що Росія так просто і легко змириться зі своєю другорядною чи третьорядною ролею в Европі і в світі.Та ось і свіже підтвердження: відступивши у Києві крок назад, російські представники під час зустрічі лідерів Співдружности Незалежних Держав в Алмати, казахській столиці, намагалися зробити два кроки вперед, пропонуючи державам-сусідам не лише єдиний митний простір, але й спільну охорону кордонів Співдружности. На практиці це означало б, що незалежні держави знову опинилися у російській лапі — їх „охороняли б“ ті самі московські генерали, котрі щойно перетворили у суцільну руїну чеченські міста і села.

„Перебування України у складі СНД набирає все більш аморального і загрозливого щодо її суверенітету характеру“,— говориться у недавно оприлюдненій заяві Ради демократичних партій України, підписаній Михайлом Горинем, Володимиром Яворівським, Віталієм Журавським, Дмитром Павличком і Вячеславом Чорноволом.

І хто б сьогодні з поважних українських політиків державницького напрямку не аналізував перспективи СНД, ніхто не знаходить жодного арґументу на користь його дальшого існування. А арґументи проти настільки очевидні, що навіть Президент Леонід Кучма висловився на цей рахунок ясно та однозначно: Співдружність Незалежних Держав не має майбутнього, як, зрештою, й ніяка інша наддержавна структура, оскільки в кожній з них вирішальний вплив рано чи пізно матиме Москва. Тому треба йти шляхом укладення двосторонніх договорів, в тому числі з Росією, виходячи при цьому з інтересів зміцнення незалежної української держави.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи”разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Юрій Пригорницький,
Київ

ЧЕЧНЯ: НОВА ФАЗА РОЗПАДУ МОСКОВСЬКОЇ ІМПЕРІЇ?

Мають рацію спостережливі люди, які стверджують, що психіка кожного імперіяліста — це психіка ушкоджена, майже, схізофренічна. Доказом цього є всі обставини аґресії московських великодержавників супроти вільнолюбної республіки Чечні. Російські загарбники бомбардують місто Ґрозний і околиці, убивають ракетами й бомбами жінок, дітей; про це знає ввесь світ,але офіційна Москва, ніби в стані маячіння, запевняє: це, мовляв, чеченці самі імітують обстріл, щоб обвинуватити Москву...

Кремль кричить, що чеченці — ніякі не самостійні, а є громадянами Росії, і — розстрілює, чавить танками „своїх громадян”. Ґеноцид, розпочатий у Чечні, російські урядовці називають „визволенням”.

Ми, українці, дуже добре знаємо з власної долі справжній зміст ось таких „визволень”. Спеціяльно для читачів „Свободи” висловили свої думки українські політики-демократи.

Ігор Юхновський, народний депутат України, академік:

— Росія Чечню ще за царських часів придушувала і пізніше депортувала чеченців. Але ця надія все одно відроджується і буде вільною, незалежною. Імперіялістичними забаганками росіяни і самим собі шкодять. Буде час, коли Росія стане за розміром, може, трохи більшою за Францію. До такого стану Росія повинна йти і вона йтиме — або свідомо, або силою природного процесу.

Володимир Яворівський, народний депутат України, голова ДемПУ:

— Наш сусід сьогодні вже без маски: той самий танк, на якому Боріс Єльцин в образі демократа виголошував анатему тиранічній імперській системі, цей танк тепер стоїть під вікнами чеченської саклі (хати). Попри ввесь трагізм ситуації — переможе Чечня і правда, а поразку потерпить Росія. Чеченський нарід не знає, що таке страх.

У зв'язку з подіями в Чечні лівиця в парляменті України занишкла. Заяву нашої Верховної Ради з протестом (хоч і вельми дипломатичним) проти аґресії було ухвалено майже конституційною більшістю. Але в ці дні лідер комуністів П. Симоненко був на з'їзді, я сказав би, історичних раритетів, які домагаються „відновлення СССР”... Одне слово, події в Чечні внесли розкол у табір ленінців-сталінців, і тієї монолітної більшости вони вже не мають. Українофобськ ненависники лишаються в меншості.

Іван Драч, голова Української Всесвітньої Координаційної Ради:

— Прикро, що в цій ситуації заслабкою виявилася російська демократія. Урядова російська пропаґанда називає цілий чеченський нарід „банд-формуваннями”. І говорить так нація, яка козиряє іменами Л. Толстого чи Ф. Достоєвського... На ставленні до прав вільнолюбних чеченців, мені здається, нині вимірюється ступінь людяности і порядности світової цивілізації. Ця війна є мобілізаційним моментом для всіх українських державників. Маємо подбати про об'єднання всіх нас, хто обстоює незалежність України.

Олександер Ємець, народний депутат України:

— Навіть якщо Москва нині зможе перемогти Чечню, покорити її не спроможеться. Чечня все одно вийде зі складу Росії. Мирним шляхом, чи шляхом збройної боротьби.

Ми є свідками: триває розпад імперії. Цей процес не закінчився розламом Совєтського Союзу.

Віталій Шевченко, народний депутат України, головний редактор газети „Час-Тайм”:

— Тепер світ мав би тверезо оцінити, чи чогось варті залицяння до Росії і поспішні висновки про те, що вона стала демократичною державою. Згадаймо, та показна, вдавана демократія насаджувалася багнетом... На аґресію Москви світ мав би відповідно зареаґувати і внести корективи в своє ставлення до неї.

Сергій Головатий, народний депутат України, президент Української Правничої Фундації:

— Країни Заходу, декляруючи, що це внутрішня справа Росії, віддають на розправу нечисленний нарід Чечні, який має такі самі права, як і нарід Франції чи Німеччини. Чеченці мають право на свою державність, незалежність, на вирішення своєї долі через власне волевиявлення. Щоб зрозуміти це, варто звернутися хоча б до статуту Об'єднаних Націй.

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про рабську ментальність

Як воно діється, що хоч минає вже майже півтора століття від скасування панщини в Україні, ми таки залишилися в нашій ментальности при різних нагодах кріпаками?

Чи це вроджене почуття меншевартости, чи таки внутрішня потреба мати над собою завжди „пана” з нагайкою, або принаймні думати, що він над нами є — невідомо. Але слухаючи різних оповідань і спостерігаючи нашу дійсність, таки бачу, що ми ніяк не годні позбутися ментальности раба.

Саме недавно у приписовій для редакції „Свободи” розмові з одним із наших „високопоставлених” гостей з України, як звичайно, було порушене питання місця російської мови в Україні, не лише у письмі, але у мові таки серед широкого населення. І тут же дістали ми спокійну відповідь: „Це дуже характерно для нашого брата-українця. Коли ви заговорите до нього по-російськи, він відповість вам такою ж таки російською, хоча українською володіє. Воно ж таке ясне — це ж мова 'старшого' брата — панівної віками нації, а українська тільки хлопська...”

Добре, можна було це зрозуміти в довгі роки совєтської окупації, коли батіг займанців молотив по українських спинах і вимагав послуху, але чи це хіба не скінчилося? Отже чому далі страх і смиренність так характеристичні для рабської натури?

Але ця препогана рабська ментальність дається далі відчувати не тільки в Україні, але й поза нею, хоч українці діяспори вже півсторіччя живуть в демократичному, а не тоталітарному режимі. І тут серед нас далі панує підсвідома може, але видна охота поклонитися „панам”, байдуже чи це „пани” чужі, чи власні і чи їхня вищість виявляється у соцпоходженні, грошах чи сьогоднішній політичній позиції.

Отож бачимо зразки такого ідолопоклонства на всіх відтинках нашого життя як товариського, так і громадського чи політичного. Розуміється, щоб переконати, що таке існує, не обійдеться таки без прикладів з того, що діється довкруги нас.

Затримайтеся тільки на декілька хвилин на „давнтавнському переделазі” (як колись називав покійний мій попередник у писанні фейлетонів Ікер цей відтинок в Ню Йорку між пластовим і сумівським домом) і послухайте розмов наших доморослих політиків. Почуєте, з яким захопленням вони цитують кожну статтю, що її вичитали в „Новом Русском Слове” чи в польському „Кур'єрі” немов Святе Письмо, а яким презирством критикують українську пресу.

Або побуваєте на якомусь прийнятті, де є національно „мішане” товариство — які ввічливі та просто покірні наші земляки до своїх знайомих-чужинців, як їх вихваляють, їм притакують, але дати признання своєму — якось не проходить через уста.

Тепер у нас багато громадських імпрез, в яких беруть участь представники українського дипломатичного персоналу чи членів Уряду України. Чи завважили ви, як організатори наввипередки складають їм чолобитну, що дуже нагадує рабські поклони, але забувають про людей із української громадськости, що віддали довгі роки праці, або ще й сьогодні стоять на чолі великої організації, дармащо ці люди своїм стажем стоять значно вище, ніж ті, які лише недавно попали на службу, цим разом демократичної української держави? А ми всі слухаємо з покорою патріотичних закликів з їх уст, хоча це лише слова...

Не хочеться робити порівнянь, але таки мурини, хоча їх звільнено куди пізніше, як нас з кріпацтва, але, видіставшись з того психічного стану, тепер є аж надто певні себе і нахабні у своїх вимогах, що їх проголошують негритянські лідери.

А ми так хотіли б, щоб українці були не нахабні, а спокійні, але таки стояли зі всіми іншими на тому ж рівні, а не на східець нижче.

О-КА

Роман Кухар

ЛЕСЯ УКРАЇНКА В НАЙНОВІШИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Мирослав О. Мороз, „Літопис життя та творчости Лесі Українки”. Відповідальний редактор М. Жулинський, мовна редакція В. Горбика. Вступ автора, умовні скорочення часто вживаних видань та архівів, літопис життя та творчости, примітки, показники (абетковий показник творів Лесі Українки, поіменний, предметний, географічний). Ілюстративна частина — 32 стор. В-во „Наукова Думка”, Київ, 1992, 630 стор.

Після кандидатської дисертації М. Деркач, побудованої на текстах листів Лесі Українки (1951), п'ятого тому Творів Лесі Українки з 1956 року, де вперше надруковано майже все листування поетки, та документального твору „Леся Українка, хронологія життя і творчости” (1970) її сестри, О. Косач-Кривинюк, — детальне (хронологічне, документоване) зведення фактів Лесиної біографії і творчости у праці М. Мороза „Літопис життя та творчости Лесі Українки” є черговим кроком в напрямку щонайпослідовнішого (із дня на день, від одного творчого здобутку до чергового) дослідження життя і літературного горіння нашої геніяльної поетки Лесі Українки (Лариси Косач-Квітки).

В науковій праці Мороза подаються відомості про всі поетичні твори від дати написання до їх публікації, включно з тими, що не вийшли поза стадію літературних проєкцій. Щождо багатої епістолярної спадщини поетки й листування, адресованого до неї, абож такого, що її заторкує, то дослідник не тільки приводить цю літературу у хронологічному порядку, але й подає її зміст, висуваючи заторкнуті у ній питання. Крім усіх суттєвих подій з Лесиного життя і її творчої праці, „Літопис” О. Мороза включає замітні причинки до проявів історичного, громадського, наукового й літературного характеру в Україні, що знаменували її поставу до них і відзивність.

Того роду детальна і всеохоплива бібліографічна змістовність Морозового „Літопису” характеризує його твір у відрізненні від інших специфічною точністю й надає йому особливої дослідної вартости. На нашу думку, ця кропітка праця, аналітична щодо листування поетки, внесе чимало нового в дальші досліди виняткового творчого життя Лесі Українки.

Одержима безсмертним творчим духом, Леся, ця фізично тендітна жінка, обтяжена від дитинства нищівною недугою, здобувалась, між постійним лікуванням у Криму, на Кавказі, в Єгипті, Італії, Німеччині, Австрії, на твори гігантичного розмаху, що не знають багато прикладів у світовій літературі — від надхненної особистої лірики таких віршів, як „Контра спем сперо”, „Слово, чому ти не твердая криця”, до епічних розмірів національної творчости — „Кассандра”, „Бояриня”, „Лісова пісня”, „Оргія”, „Триптих”. Звідки черпала вона сили для тієї надмірної для себе праці, що мотивувало її невпинну творчість, геройську посвяту за умов виснажливої недуги, читачам стане проглядно, гортаючи сторінку за сторінкою Морозового „Літопису”. Тут бо стільки матеріялу для основного вивчення життя й долі поетки, куди більше від сподіваної звичної літератури на цю тему.

Про багатство інформативних знадібок до літературної дисципліни „Лесі Українкіяни” в „Літописі” О. Мороза може вказати його звітування з перебування поетки в різних закордонних місцях. Приведемо посилання на перебування поетки в Українському Академічному Товаристві „Січ” у Відні: „З кінця січня до початку березня 1891 р., під час перебування Лесі Українки з матір'ю (Оленою Пчілкою-Косач із Драгоманових) у Відні, вони бували у студентському земляцькому товаристві „Січ”, де познайомилися зі студентами Іваном Гриневецьким, Клявдієм Білінським, Ярославом і Теофілем Окуневськими та іншими. З їхньою допомогою Леся Українка знайомилася з галицькими політичними відносинами, культурним життям, вела гарячі дискусії на політичні й літературні теми.

Січовики часто відвідували Лесю Українку і її маму, розважали їх. Позичивши на один місяць піяніно, січовики щодня співали народних пісень під акомпаньямент Лесі. Проте строгий режим її лікування вносив деякі обмеження. І. Ґриневецький почав писати музику на слова Лесиної поеми „Русалка”... „Січі” та січовиків ніколи не забуду, лихим словом не згадаю”, — призналась Леся в листі до її дядька Михайла Драгоманова, з 5-го березня 1891 р. Десять років пізніше, 2-го грудня 1901 р., Леся приїхала знову до Відня на лікування й надаремне тоді шукала приміщення Товариства „Січ”, щоб туди ще раз зайти. На жаль, не знайшла його, оскільки „Січ” часто міняла з вимушених причин свої домівки (наприклад, з Ґонзаґаґассе, Шлєссельґассе, Бенноґассе, Терезієнґассе й аж до останньої своєї домівки при Банкґассе в 1940-их роках).

„Літопис життя та творчости Лесі Українки” М. О. Мороза — це теж невичерпане джерело історичної, суспільної та культурної інформації з тієї доби Лесиного життя на батьківщині та за її кордонами.

Анатолій Гороховський

ВІДКРИТТЯ ВІКУ НАЛЕЖИТЬ УКРАЇНІ

II

Народна приказка, в якій кажеться: „Йде біда — відкривай ворота”, має безпосереднє відношення до долі винахідника. Після того, що сталося з апаратурою, Грабовського та його колеґу Белянського викликали до Вищої ради народного господарства країни, де їм було сказано, що вони взялися за дуже важливу і відповідальну державну справу, а тому... від дальших робіт вдосконалення системи далекобачення їх звільняють і всі матеріяли, зв'язані із розробленням даної теми, та „Енциклопедія” підлягають негайній конфіскації. Борисові було категорично наказано забути про свій телефот.

Борис і Лідія Грабовські не могли з цим погодитися і тому, захопивши з собою кілька папок з описом нового приладу та деякі креслення, втекли до готелю, де забарикадувалися в одній з кімнат, яку займали. Та довго стримувати натиск численної групи переслідувачів не могли і довелося здатися.

Московське „прийняття”, згадувала пізніше Лідія, причинилося до дуже важкого стану здоров'я її чоловіка.

Запитання: Чи відомо вам, чим займався Грабовський після випадку в Москві?

Відповідь: Знаю, про це мені розповіла дружина винахідника, з якою я зустрічався у Фрунзе, куди переїхала родина Грабовських. До проблем телебачення Борис більше не повертався, однак отримав кілька свідоцтв за винаходи в інших галузях науки і виробництва.

Запитання: З нашої попередньої розмови я довідався про те, що з ініціятиви ЮНЕСКО була створена спеціяльна міжнародна комісія, яка займалась питанням пріоритету у справі винаходу електронічної телевізії. До якого висновку вона дійшла?

Відповідь: Комісія працювала довший час. Через три роки Міжнародна спілка преси з питань радіотехніки (УІПРЕ) розповсюдила „свідоцтво”, в якому було сказано:

„Ми досконало вивчили всю науково-технічну літературу, яка стосується цієї проблеми, а також всі історичні документи, що мають відношення до цієї справи, які підтверджують факт здійснення Б. Грабовським та І. Белянським першої у світі телевізійної передачі з допомогою електронних телевізійних пристроїв у 1928 році в СССР. Своїми працями вони справили вплив на розвиток електронічної телевізії, застосувавши на передавальній станції катодні трубки”.

Варто послатися ще на один документ. 23-го грудня 1963 року Державний комітет з електроніки надіслав Б. Грабовському та І. Белянському листа, в якому було сказано: „Ваш пріоритет на одержання рухомого зображення з допомогою апарату для електричної телескопії — незаперечний, а факт видачі патенту юридично закріплює пріоритет за авторами винаходу та за Совєтським Союзом в цілому”.

Запитання: Після отримання таких авторитетних документів можна було б сподіватися, що ім'я Б. Грабовського стане широковідоме, і в Україні вшанують його. Чи не так?

Відповідь: Цього, на жаль, не сталося. І тому не дивно, що багатьом українським спеціялістам, які працюють в галузі телевізії, ім'я Бориса Грабовського невідоме. Ще до від'їзду до Америки я вів переговори з київською кіностудією документальних фільмів та українським республіканським телебаченням щодо Б. Грабовського. Вони нібито зацікавилися винахідником, проте ніхто не хотів ним займатися. Мене надзвичайно вразило таке ставлення до людини, яка вписала нову сторінку в історію техніки.

В той же час не можу не відзначити ту увагу, яку приділив винахідникові уряд та наукові установи Узбекістану, де довгий час жив і працював Грабовський. В тій республіці було видано кілька брошур, присвячених творцеві сучасної телевізії, йому присвоєне почесне звання Заслужений винахідник республіки, в Ташкенті з ініціятиви інж. Костянтина Саницького, від якого я вперше довідався про сина українського поета, був створений музей, де зібрані апарати Грабовського, його особисті речі.

Запитання: А тепер мені залишається попросити вас розповісти трохи про себе, сподіваюсь, що читачам буде цікаво дізнатися про людину, яка багато зробила для того, щоб Україна довідалася про свого славного сина.

Відповідь: Відверто скажу, що мені якось незручно говорити про себе, в той час, коли вся наша бесіда була присвячена винахідникові, ім'я якого повинно бути вписане у скрижалі історії сучасної техніки.

Та коли просите, то скажу кілька слів. Я родом з Укр[illegible]ни, народився в Донецькому, там скінчив середню школу, згодом переїхав до Ташкенту, де вчився у педагогічному інституті. Потім викладав у школі, інституті. Та своєю основною спеціяльністю вважаю журналістику, дописувати до газет почав ще в шкільні роки... Був редактором видавництва „Кіно”, головним редактором культурно-інформаційного центру. Крім участи в періодичній пресі написав кілька книжок, які присвячені видатним людям науки і техніки. Цей напрямок творчости і привів мене до людини сміливої думки і творчої праці, яким був Борис Грабовський. Вивченню його життя і праці над винаходом сучасних принципів телевізії я присвятив багато часу і доклав чималих зусиль.

Понад два роки тому я приїхав до Чикаґо, тепер тут редаґую ілюстрований журнал „Для вас”. Ось, здається, і все про себе.

Від кореспондента: Перш за все хотів би висловити К. Немирівському подяку за розмову. З дальшої розмови виявнилося, що йому не вдалося привезти до Чикаґо архів, в якому зосереджена велика кількість документів, листів, спогадів друзів винахідника, фотографій, серед яких чимало унікальних, два томи мемуарів дружини Бориса, досі не опублікованих. Все це тепер знаходиться у непристосованому підвальному приміщенні. Не можна допустити, щоби цей цінний архів загинув, його треба обов'язково зберегти, він має велику вартість для України, адже послужить справі увіковічнення пам'яті Б. Грабовського, автора одного з найбільших відкрить XX століття.

Чечня...

(Закінчення зі стор. 2)

Тож угодовська позиція Заходу є такою, що веде до масових злочинів. Мабуть, Заходові замало Юґославії, Абхазії, Придністров'я... Західні уряди говорять про відсутність подвійного стандарту в політиці, а рівночасно ведуть політику подвійного стандарту: одне право для великих держав, а інше право для малих (чисельно)... Вели таку політику в часи Совєтського Союзу, не бажаючи визнавати боротьби народів за визволення від комуністичної імперії. І тепер вони займають становище злочинної бездіяльности.

Небажанням приборкати Росію демонструють, що в засліпленні своїй не можуть зрозуміти: Чечня бумеранґом може вдарити по загальній европейській ситуації. Якщо російський шакал проковтне Чечню, то невідомо, що буде зі Східньою Европою. Бо в цього хижака апетити дуже великі.

Петро Осадчук, народний депутат України, письменник:

— Називати аґресію „внутрішньою справою Росії" — це боягузство Заходу, який навчився менджувати високими поняттями і навіть святинями. Захід може здіймати галас про порушення прав однієї окремої людини, коли то є вигідно. А коли йдеться про цілий нарід, який винищують, позбавляють права на життя, то це — чиясь „внутрішня справа"?.. Де здійснення поняття „світове співтовариство"? Яке це співтовариство, якщо воно заплющує очі на численні вбивства мирних людей?..

Леонід Кравчук, колишній Президент, народний депутат України:

— Я був і залишаюся прихильником думки, що будь-які питання мають полагоджуватися через переговори, політичними методами, щоб не гинуло цивільне населення. Тому що найвищим законом є право на життя. І коли хтось посягає на життя, то виправдання цьому немає ні в міжнародному праві, ні в національних законах (хіба що людина обороняє свою оселю і родину — тоді жертви цього захисту можна кваліфікувати як такі, що викликані ситуацією). Тому я закликаю всіх, бо подібні проблеми є і в Юґославії, і в Абхазії, і в Нагірному Карабаху: мені здається, що завжди можна знайти рішення. І всі міжнародні організації мають підтримати саме цю думку, знайти вирішення мирним шляхом. Люди не мають гинути!

Неділя 12-го березня 1995 р. о год.2-ій по полудні

в православному соборі
св. Андрія Первозванного
15100 New Hampshire Ave., Silver Spring, MD

для звеличення ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

відбудеться

концерт ЯРОСЛАВА ГНАТЮКА
баритона, видатного співака,заслуженого артиста України

при фортепіяні — **СВІТЛЯНА БАТЮК**

Вступ $10. Діти — безплатно

До численної участи запрошує

ГОДИНА УКРАЇНСЬКИХ МЕЛОДІЙ РОМАНА МАРИНОВИЧА

Товариство Українців Католиків „Св. Софія" та
Філія Українського Католицького Університету у Філядельфії
запрошують вас на

інавґураційний виклад весняного семестру 1995.

Прелеґент — ***проф. д-р* А. ПОГРІБНИЙ,**
колишній Заступник Міністра освіти України.

Тема його виступу —

„ОСВІТА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ"

ДАТА: **вівторок 14 березня**
ЧАС: **7:30 вечора**
МІСЦЕ: **Філія УКУ у Філядельфії,**
7911 Whitewood Rd., Elkins Park, PA

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу НІЯҐАРА, Онт.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу 11-го березня 1995 р. о год. 2:00 по пол. в залі Української (Ст. Катеринс) Кредитівки

118 Niagara Street. St. Catharines, Ont., Canada

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делеґати, та по два делеґати наступних Відділів:

403, 412, 416, 427, 451, 454, 458, 461, 462, 468

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад.
2. Ствердження правосильности зборів.
3. Вибір Президії.
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів.
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії.
6. Дискусія над звітами і їх прийняття.
7. Вибір нової Управи.
8. Слово заст. предсідника УНС Ані Дидик-Петренко.
9. Плян праці на біжучий рік.
10. Внески і запити.
11. Закриття Загальних Зборів.

У нарадах візьме участь:

Аня Дидик-Петренко
заступник предсідника УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

д-р Богдан Долішний, голова
о. Михайло Блаженко, почесний голова Округи

42-ий Конґрес СУСК в Едмонтоні

Союз Українського Студентства Канади (СУСК) був створений в 1953 році в Вінніпезі на 1-му Конґресі українських студентів. СУСК складається з українських студентських організацій (УСО) при канадських університетах. Сьогодні в СУСК входять 14 студентських клюбів. СУСК координує їхню діяльність та представляє їхні інтереси на канадському та міжнародному рівнях. СУСК — це неприбуткова та неполітичлна організація. На сьогоднішній день СУСК є найбільшою та найактивнішою організацією українського студентства поза межами України.

Кожного року СУСК проводить конґрес, який відбувається в різних містах. Цьогорічний 42-ий Конґрес СУСК відбувся від 17-го до 19-го лютого в готелі „Шато Луїс" в Едмонтоні, Альта. Підготуванням проведення 42-го Конґресу займався спеціяльно створений Організаційний комітет, в який входили члени Управи СУСК та члени місцевої Української Студентської Спілки Альбертського університету. Праця завершилася успішно — на Конґрес прибуло 35 делеґатів та гостей, які приїхали з п'ятьох міст: Монтреалю, Торонто, Лондону, Саскатуну та Едмонтону.

Конґрес розпочався в п'ятницю, 17-го лютого, привітаннями президента СУСК Павла Ґрода та голови Організаційного комітету Тані Ґалюк. Потім представники кожного студентського клюбу розповіли присутнім про свою діяльність продовж минулого року. Перед присутніми делеґатами та гостями виступив голова Едмонтонського Клюбу Українських Професіоналістів та Підприємців адвокат Андрій Гладишевський. Його виступ був на тему „Співпраця на благо української громади в Канаді". Пізніше всі дискутували про наболілі студентські питання під час прийняття.

Натупного дня під час сніданку відбувся виступ про „Електронну мережу СУСК", який підготували Василь Павловський з Монтреалю та Роман Федорів з Едмонтону. Офіційна частина конґресу була продовжена звітами членів Управи СУСК.

Делеґати студентського конґресу в Едмонтоні. У першому ряді посередині — Л. Дікур

Пізніше відбулися виступи запрошених доповідачів на різні теми, які стосувалися українсько-канадського студентського життя. Євген Гарасимів, колишній член СУСК, а тепер відомий едмонтонський адвокат, виступив на тему „Проти знеславлення народу — поза межами програми '60 хвилин' ". Інша доповідь „Українські студії в Канаді", була представлена д-ром Френси Свиріпою, яка працює в Канадському Інституті Українських Студій при Альбертському університеті. Валерій Полковський з України, стипендист цього ж інституту, розповів про сучасний стан справ в Україні. Після кожної доповіді відбулася коротка дискусія.

Після обідньої перерви виступила колишня активістка СУСК Христя Хом'як на тему „Українська двомовна шкільна освіта", в якій вона закликала присутніх всіма способами підтримувати українські шкільні програми в їхніх містах. Наступним доповідачем був президент Шевченківської Фундації та директор Українського Центру Розвитку д-р Роман Петришин з Едмонтону. Він розповів присутнім про можливості створення урядової програми студентського обміну між Канадою та Україною та про те, як члени СУСК можуть допомогти в цій справі. Останнім в рамках конґресових засідань виступав Терентій Філевич, який говорив про організування студентської діяльности. Йому надається признання й за те, що він був предсідником 42-го Конґресу СУСК.

Після невеличкої перерви відбулася дискусія на тему: „СУСК: минуле, сучасне, майбутнє". В дискусії взяли участь Маруся Петришин (президент СУСК в 1970-71 роках), Юрій Самоїл (президент СУСК в 1980-81 роках), Павло Ґрод (президент СУСК в 1994-95 роках) та Стефан Паттен (член Управи СУСК). Присутні мали нагоду взяти участь у дискусії та обговорити майбутню СУСК. По закінченні дискусії делеґати працювали в конґресових комісіях.

В суботу увечері відбувся бенкет, на якому виступив Лаврентій Дякур, колишній посадник Едмонтону, почесний член Клюбу Українських Професіоналістів та Підприємців та колишній лідер Ліберальної партії Альберти. Тему виступу „Роля провідництва в житті української громади в Канаді" з цікавістю прийняли присутні.

Суботній день закінчився забавою до звуків ансамблю „Мрія" зі Саскатуну.

В неділю 19-го лютого рання сесія розпочалася звітами комісій. Зроблено зміни в статуті та прийнято ряд резолюцій, які віддзеркалюють сучасні прагнення українських студентів Канади. Також вибрано нову Управ у на 1995-96 роки, яка буде базуватися в Монтреалі. До неї ввійшли: Джан Томас, президент, Уляна Кавун віцепрезидент внутрішніх справ, Катруся Білик, фінансовий секретар та Стефан Паттен, директор зв'язку та видавничих справ, всі вони проживають в Монтреалі. На інші пости були вибрані Володимир Бойчук, віцепрезидент зовнішніх справ, Таня Галюк, представик СУСК в Британській Колумбії та Альберті, Ліса МекДоналд, координатор колишніх членів СУСК, всі з Едмонтону, а також Даруся Дідук, представник СУСК в Саскачевані та Манітобі та Адріяна Татарка, представник СУСК на провінцію Онтаріо і Павло Ґрод, директор проєктів СУСК з Торонто.

Наприкінці конґресу зі заключним словом виступила голова Організаційного комітету Т. Галюк, яка побажала новообраній Управі СУСК натхнення та наполегливости в праці на благо української студентської громади Канади.

Володимир Бойчук

Український Національний Музей у Чикаґо

Свідомим українцям у Чикаґо й околиці приходиться радіти з тієї події, що наш Храм Музи — Український Національний Музей діждався бути у новому будинку. Постає питання, чому, властиво, приходиться радіти, що наш музей у новому приміщенні? Тому тішимося і радіємо, що наш музей на чужині — це для нас справді клаптик землі, на якій міститься наша заокеанська Україна — дуже дороге нашому серцю місце — наша американська Україна.

Ми радіємо ще й із цього приводу, що будинок нашого нового музею знаходиться в прекрасній околиці в центрі українського організованого життя, поблизу релігійних і культурних установ, банків і торговельних підприємств, бо тільки через дорогу до собору свв. Володимира і Ольги — це направду вимріяне місце для Храму Музи. Новий наш музей — це прекрасне архітектурне виконання, що його доконав своєю умілістю архітект Маршал, котрий так по-мистецьки виконав роботу, як у середині так і зовні, пристосувавши всі кімнати до новітніх вимог нашого часу. Велика заля на партері — це чудо й краса нашого музею, якою повинні тішитися усі українці Чикаґо й околиці. Це дійсно вимріяне місце для нашої заокеанської України. Богові дякувати, нарешті маємо відповідне місце, де можна експонувати наші мистецькі, наукові та історичні здобутки, виготовлені здібними і талановитими людьми у діяспорі. Україна має своїх здібних, талановитих і фахових людей, які мають свої високі школи, де можуть набувати знання і відповідні професії, їм це приходить легше. Тому ми у діяспорі повинні старатися, щоб наша молодь заповняла новими фаховими людьми усі важні становища, які очолювали наші громадяни, що з причини смерти чи відходу на емеритуру перестали діяти. Ми мусимо старатися, щоб наша праця була продовжувана у діяспорі так, щоб по ній слід не пропав. Також мусимо підкреслити й те, що не тільки у Чикаґо маємо талановитих людей з ділянки науки, мистецтва та інших професій, але їх не бракує у цілій діяспорі. У діяспорі є багато таких людей, у яких жевріє іскра високомистецьких ідей, чинів і поривів до творення добра і краси, але всі вони розсіяні по цілій діяспорі, найбільше їх є в Америці й Канаді.

Український Національний Музей у Чикаґо посідає багатющі шедеври нашого національного мистецтва, наукових творів, бібліотеку та багатющий, добре упорядкований архів.

Щодо нашого музею у Чикаґо, то в ньому є експоновані шедеври українського мистецтва, але тут застосовують дуже важливий і гуманний та вселюдський принцип „своє люби, а чуже шануй". Тому в музеї є також важливі історичні американські експонати, вкоротці долучиться до них дуже великого значення й ваги історична книга про урядування президента Реґена в Білому Домі — це безцінна книга. Але щоб цю книгу мати, потрібно мати спеціяльний сертифікат від видавництва. Цю так важливу книгу вкоротці віддам до Українського Національного Музею у Чикаґо.

На закінчення цієї статті треба признати, що велика і щира подяка належиться Управі Музею та всім тим ініціяторам, що дали почин до купівлі іншого будинку, а також тим усім, що взяли на себе здійснення цього пляну купівлі. Також щира подяка всім тим, хто важко працював при перенесенні музейних експонатів до нового будинку. Також щира й належна подяка тим, хто важко працює для добра музею і щиро піклується музейними справами так, як своїм власним господарством.

Особи, які бажають зложити даток на Український Національний Музей у Чикаґо, можуть писати на адресу: Ukrainian National Museum, 721 N. Oakley Blvd., Chikago, Ill. 60612; tel.: 1 (312) 421-8020.

М. Б-а

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 341-го Відділу у Виндсор, Онт.

З днем 1-го березня 1995-го року обов'язки секретаря 341-го Відділу перебере нова секретарка **АННА ПЕТРИШИН.** Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі і вплачувати вкладки на адресу:

Mrs. Anna Pertichyn
2409 Meighen Road
Windsor, Ont. N8W 4C2
(519) 948-1127

Ділимося сумною вісткою, що дня 28-го лютого 1995 р. відійшла у вічність на 69-му році життя найдорожча ДРУЖИНА і МАМА

бл. п.
ЗОФІА ПІТЬО

ПАНАХИДА — в п'ятницю 3-го березня 1995 р. о год. 7—9 веч. в похоронному заведенні Lytwyn & Lytwyn в Юніон, Н.Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — в суботу 4-го березня о год. 9:30 рано в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж.

Залишені в смутку:
муж — ОРЕСТ
син — ВОЛОДИМИР з дружиною АРМІНДОЮ та ближча і дальша родина .

ПОДЯКА

дня 11-го листопада 1994 р. несподівано відійшов у вічність мій дорогий МУЖ

бл. п.
ОЛЕКСАНДЕР КУЛИНИЧ

З пошаною висловлюємо глибоку вдячність нашій рідні, приятелям і знайомим за вислови співчуття та за участь в похоронних відправах.

Ми дякуємо всечеснішому о. Володимирові Заєцеві за відслуження похоронних відправ.

Наша щира подяка д-р Марії Кіцюк за прощальні слова після Панахиди.

В 40-ий день смерти в Апопці, Фла., по Службі Божій, яку відправив о. Реґот, Марійка Пеняк та Гільда Баланецька приготовили перекуску, а Василь Фіцик провів збірку на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля — щира їм подяка.

В пам'ять покійного зложили:

НА СЛУЖБИ БОЖІ

Родина Близнак, В. Бойчук, Л. Волошин, Е. і І. Делецький, А. і С. Дуда, А. Забитко, А. Квасницька, С. і М. Кохановський, М. і З. Кулинич, І. Назаревич, С. Нанашко, К. і Н. Тиль, В.Фіцик, І. і М. Цьопик.

НА КВІТИ

Михайло і Люба Мотуз, Богдан Саламон, Богдан і Христя Катола, Віктор і Марта Лін, Катруся Мотуз, Денис Зоріло, та 17 членів хору Парафії УКЦеркви в Апопці, Фла.

НА ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ — 725 дол.

по 100 дол. дружина Марія з дітьми і внуками, Степан і Павліна Олексів;
по 50 дол. Осип і Анна Дашко, Орест і Лідія Ґлют, Школа Українознавства в Йонкерсі, Н.Й.
40 дол. родина Яцук;
по 25 дол. Степан Гаврилюк, Ярослав і Марія Кіцюк, Лука Кудрик, Петро і Марія Русинко
по 20 дол. А. і Т. Коваль, М. Кульчицька, В. і М. Уздейчук, В. Фіцик, Д. і П. Чехович;
15 дол. Т. і М. Мелешко;
по 10 дол. В. Бойчук, Р. і М. Глушко, А. і С. Дуда, А. Забитко, І. і Є. Ілемський, А. Квасницька, Ю. і М.Пеняк, В. Плакида;
по 5 дол. В. Басняк, П. Ґлітняк, Е. Зайло, А. і І. Конотопський, А. Мізюк, С. Нанашко, Джон Рей, Н. і М. Фічко;

НА СУСПІЛЬНУ СЛУЖБУ УКР. ВЕТЕРАНІВ — 250 дол.

100 дол. Мирослав і Зеновія Кулинич;
по 50 дол. Лариса Мартинюк-Гладкий, Марійка Мартинюк;
по 25 дол. Оля Гаєцька, Володимир Кулинич.

НА ДІМ ОПІКИ ДЛЯ ДІТЕЙ CEREBRAL PALSY У ЛЬВОВІ — 300 дол.

150 дол. Богдан і Оля Закала;
по 50 дол. Євген і Марта Ващук, Василь і Ольга Хадай, Ярослава Хархаліс.

Нехай Господь винагородить вас багатьма ласками і покійного прийме до Царства Небесного.

З глибокою пошаною
дружина — МАРІЯ з дітьми, внуками та правнуками.

Ділимося сумною вісткою з членами Української Вільної Академія Наук у США та громадянством, що 28-го лютого 1995 р. помер у Сиракюзах, Н. Й.

св. п.
професор
д-р
ЯКІВ ГУРСЬКИЙ

віце-президент УВАН у США, лінгвіст, колишній голова Славістичного відділу Сиракюзького університету, звичайний професор Українського Вільного Університету в Мюнхені, професор української мови високих шкіл сучасної України. Автор та редактор ряду наукових лінгвістичних праць та македонсько-українського словника.

Висловлюємо глибоке співчуття
дружині — ВАЛЕНТИНІ з дочками
братові — ПЕТРОВІ з родиною та
родині в діяспорі та Україні.

УПРАВА УВАН у США

З сумом повідомляємо українську громаду, що вранці 28-го лютого 1995 р. в Сиракюзах помер після важкої недуги

св. п.
проф.
ЯКІВ ГУРСЬКИЙ

(нар. 4 листопада 1923 р. в Жолдаках на Чернігівщині) лінгвіст та редактор мовознавчих гасел для *Encyclopedia of Ukraine* дійсний член УВАН та НТШ професор славістики і бувший голова славістичного відділу в Сиракюзькому університеті

ПОХОРОНИ відбудуться на українському цвинтарі в South Bound Brook, N.J. в суботу 4 березня 1995 р. о першій годині дня.

Висловлюємо глибоке співчуття
дружині — ВАЛЕНТИНІ
дочкам — ЛЕСІ та
— ТАНІ
ближчій і дальшій родині, численним друзям, науковим співробітникам, колишнім студентам та українській громаді.

Вічна йому пам'ять!

редакція *Encyclopedia of Ukraine*

Замість квітів на могилу покійного проситься складати пожертви на Jacob P. Hursky and Valentina Hursky Ukrainian Fellowship Fund at Syracuse University, University of Syracuse 802 Comstock Avenue, Syracuse, N.Y. — фонд заложений на підтримку докторських студій студентів з України.

Шляхом віри до мети — Вікторія Сарамака

Починаючи писати, хочеться сказати: „Щаслива путь тобі, у далеч ідучи, Вікторіє!"

Ніжна постать молодої дівчини, якій доля злукавила і не дуже то була щедра і ласкава, приковує увагу живими, бистрими очима, личком, одушевленим якоюсь внутрішньою силою, що рветься до світу, до життя. Вікторія Сарамака, — вона — це була, — перебуває вже вдруге на спеціяльних лікуваннях в Ню Йорку. Львів'янка родом, любить свій княжий город з великою історичною давниною, його пам'ятками клясичною архітектурою, чудовими зеленими парками.

У Вікторії скривлений хребет, такою вона вродилася, що мало фатальний вплив на її фізичний розвиток. Про цей час терпінь, фізичних і душевних, вона пише:

Не забуду вже ніколи
Ті дні і ті ночі,
Ані тії тяжкі болі,
Ні сплакані ночі.

Це страхіття не забуду —
Не забуть такого,
Пам'ятати завжди буду
Терновy дорогу.

Та Господь нагородив цю скривджену долею дівчину духовими скарбами, великим талантам. В цьому хворому тілі жила і розгортала свої крила творча духова сила, про яку вона сама ще не знала. Осамітнена у своїй фізичній ваді, Вікторія втікала від нормального життя і шукала забуття у світі духовних багатств. Почала писати дитячі вірші. Та справді талант проявився у неї пізніше, а саме під час її перебування в Америці на лікуваннях. Чужина, глибока туга за Україною розбудили у Вікторії поетичну іскру. „Справжнє натхнення, — вона розказувала, — приходило до мене вночі, як я з болю і туги не могла спати". Тут один уривок з її поезії „Привіт Україні":

В. Сарамака

Привіт Тобі, моя
Україно,
Така близька і така
далека,
До тебе я серцем і
душею лину,
Лечу мов птах, мов та
лелека.

Я рвусь до тебе моя
Батьківщино
Моя земля, моя надія,
Моя стобарвна Україно
Бути з тобою — моя
мрія.

Не можна, так як
погасити
У серці любов мою,
Неможливо, як тугу
убити
Тугу по рідному краю.

Стараннями д-ра Савчука через Колюмбійський шпиталь вдалося спровадити Вікторію до Ню Йорку на лікування. Американський спеціяліст-хірург д-р Рой Дейвид згодився добровільно перевести кілька складних хребетних операцій. Ще дві перед нею. Вже сьогодні Вікторія може свобідно ходити. З глибокої вдячности, щаслива Вікторія присвятила цьому великому доброді́еві-філянтропові вірш:

Ось і проминуло все —
Оті години мук,
І перед мною постає
Мій лікар, мій хірург.

Тії добрі, щедрі руки
І ті теплі очі,
Що надію оживили
У ті темні ночі.

Нехай Бог вас нагородить,
Що чудо вчинили
Вклали свою мудрість і
сили
В рятунок людини.

Завдяки цим великим добродіям-гуманістам і дбайливій опіці Наталії Думі, голови Т-ва „Самопоміч", Вікторія скоро стане повновартісною фізичною людиною і посвятиться своєму покликанню, як вона зі захопленням заявила, „працювати для України".

У Вікторії ще зродився поклик до малювання. Вона скінчила початкову школу малярства, а після закінчення лікування задумує вступити для дальших студій на художній університет.

— „Я хочу, я бачу Україну, як весну у повній красі і таку я хочу її малювати. Хочу жити для України, бо кращої у світі немає", — вона заявила з іскрою вогню в очах.

Зустріч з тією незвичайною дівчиною залишає незабутнє враження. В цьому ніжному, слабому тілі сильна повна поривів Душа, порив до життя, палка любов до України, що примушує її віддати їй свій талант, свої сили, служити своїй батьківщині, яку вона бачить у своїй творчій уяві як гарну уквітчану весну.

Вікторія сердечно попрощалася зі щирою усмішкою на лиці, залишаючи за собою тепле, миле враження. Ця незвичайна дівчина, що пережила вже в ранній молодості чимало болю, прикростей не заломалась. Вона намагається все забути. Відчуття краси життя і любов глибока до своєї батьківщини відкривають перед нею вартість життя і намічену мету, що випливає з її шляхотної душі.

У вірші „Я вірю" вона пише:

І ця віра ще живе у мені,
Вона ще не зникла, о ні.
Я дивлюся у синяву
неба
І вірю у майбуття
землі.

А. Ґ.

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Відгукаючися на заклик Екзекутивного Комітету УНСоюзу про зложення пожертви на видавничий фонд „Свободи" на покриття підвишки за поштову пересилку газети, ви можете свої пожертви складати у вашого секретаря відділу, або посилати прямо до адміністрації „Свободи" на адресу:

30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302

Діяльність 33-го Відділу СУА в Клівленді

Загальні збори 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Клівленді відбулися 12-го лютого ц.р. у власній домівці.

Головою зборів була Ірена Кріса, заступницею Ірена Дубас, секретаркою Люба Боднар. Окружну Управу репрезентувала її голова Іванна Шкарупа.

Звітування членок Управи дає образ проробленої праці.

Протоколярна секретарка Стефанія Балагутрак писала протоколи зі засідань Управи і ширших сходин. Відділ відбув вісім ширших сходин і сім засідань Управи.

Листування провадила кореспонденційна секретарка Емілія Воляник.

Лукія Медицька, довголітня і солідна касир, звітує, подаючи в цифрах пожертви Відділу на різні цілі: зобов'язання Відділу до Централі —1,389 дол.; на фонд Медичної Допомоги Дітям і Молоді, Жертвам Чорнобиля — 1,190 дол.; пакунки в Україну (оплата) — 629 дол.; готівка в Україну — 550 дол.; Український Музей в Ню Йорку — 402 дол.; передплата журналу „Наше Життя" в Україну — 40 дол.

Організаційна референтка Стефанія Вільшаницька приєднала дві членки, дві членки вибуло — переїхали в інші стейти три членки відійшли у засвіти. Крім обов'язків організаційної референтки, організувала доходові імпрези.

Культ-освітня референтка Люба Боднар і Люба Мичковська приготовляли і збагачували наші імпрези і ширші сходини цікавими програмами. В січні відбулася різдвяна зустріч з обширною різдвяною тематикою. В березні ширші сходини-доповідь д-ра Володимира Боднара про український легіони „Нахтігаль" і „Роланд". У квітні Л. Мичковська поділилась враженнями зі своєї подорожі по Туреччині і висвітлила прозірки. В травні Л. Боднар приготовила програму на День Матері, а С. Балагутрак відчитала свої спомини із служби в українській „Дивізії Галичина", як медсестра. 25-го червня на ширших сходинах Олена Мовчан висвітлила фільм про Львів. В серпні відбулся пікнік. Л. Мичковська і Л. Боднар читали гумористику. У вересні Ірина Кашубинська цікаво розказала про свої враження з поїздки в Україну. В жовтні вшанували Ірину Кашубинську з днем її народження. 19-го листопада д-р Воляник дав доповідь про Херсонщину. Грудень — висвітлення прозірок про доставу медикаментів до Києва Союзом Українок Америки. О. Мовчан висвітлила фільм про приїзд президента України Леоніда Кучми до Білого Дому і промови обох президентів.

Суспільна опіка — Марія Футей і членки Ірена Кріса і Ірена Стахур перевели збірку на „Писанку" дітям. Виповнили листи на коляду „Мати і Дитина". Вислано дев'ять пакунків в Україну. Суспільна опіка видала загальну суму 2,680 дол.

Кореспонденційна секретарка при суспільній опіці Стефанія Городиська висилала карочки до хворих членок і карточки зі співчуттям.

Стипендійну референтуру очолює вже понад 20 років Іанна Вовк. У 1994 році було 14 стипендистів: три у Бразилії, два у Парагваю, один у Польщі і вісім в Італії. Між тими, що в Італії чотири з України, а чотири з колишньої Югославії. За 14 стипендій виплачено 3,150 дол. Виховна референтка Галина Хрін опікується садочком, який є гордістю 33-го Відділу.

Склад мистецько-музейної референтури: Ірина Кашубинська, Марія Антонів, Мирослава Грабець і Олена Мовчан. Уряджено три виставки у „Самопомочі". І. Кашубинська, як знавець мистецтва, придбала регіональні строї і весільні вінки, приготовила полтавський стрій для Наталі Баслидинської, яка виступить на телевізії під час святкувань 200-ліття Клівленду. Мирослава Грабець займалась збіркою дрібних вишивок і подушечок, які висилала до крамнички музею в Ню Йорку. О. Мовчан утривалює всі важниці події у Відділі на відео. На Фльориді живе наша членка Стефанія Цегельська, яка там уряджує мистецькі виставки і дає реферати.

Зовнішні зв'язки — Олена Хміляк писала листи до сенаторів і конгресменів, спростовувала неточности про Україну в американській пресі.

Господарчу референтуру очолювала досвідчена в цій ділянці Ева Оліяр разом з Олею Охрін і Анною Кілярською. Урядили три доходові імпрези: різдвяний базар, різдвяну зустріч і пікнік. Приготовляли каву і солодке на ширші сходини. Пресову референтуру провадила І. Стахур.

При Відділі також є гурток книголюбів, головою його є Люба Мичковська. Сходини відбуваються кожного місяця, на яких продискутовують і реферують прочитані твори.

Голова Є. Русин переводила зразково сходини. Доповідала праці у Відділі майже у всіх референтурах, її тепле ставлення до кожної членки заохочувало до дії. Голова склала щиру подяку всім референткам і членкам за їхню віддану працю для Відділу. Зокрема дякує своїм двом заступницям Олі Демянчук і Любі Боднар, які виручали її тоді, коли заходила потреба. З кожною більшою імпрезою пов'язана праця, тоді приходили нам з допомогою: мгр А. Вовк, М. Моцьо, Пенгрин, М. Охрін, Р. Вільшаницький, М. Антонів.

Контрольна комісія — І. Дубас і Віра Смальстоцька перевели контролю книг і прилогів фінансової референтки І. Вовк та ствердили зразкове ведення книг.

Після дискусії дали внесок на уділення абсолютории уступаючій Управі.

Голова Окружної Управи І. Шкорупа склала признання 33-му Відділові за зразкову працю.

Голова Номінаційної комісії Л. Боднар подала склад нової Управи. Загальні збори прийняли оплесками. Перевибрана голова Є. Русин подякувала присутнім за довір'я і попросила про дальшу співпрацю, так як у минулому.

Ірена Стахур

Приймається оголошення

СВЯТОЧНИХ ВЕЛИКОДНІХ ПОБАЖАНЬ у „СВОБОДІ"

Адміністрація „СВОБОДИ" запрошує ВШановних Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привіти у збільшеному Великодньому числі, що зайдуть у найдальші закутини світу.

Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

1 цаль через 1 шпальту $ 8.00	4 цалі через 2 шпальти $ 48.00
1 цаль через 2 шпальти 12.00	5 цалів через 2 шпальти 60.00
2 цалі через 2 шпальти 24.00	6 цалів через 2 шпальти 72.00
3 цалі через 2 шпальти 36.00	та в інших розмірах

Оголошення приймаються

до 25-го БЕРЕЗНЯ 1995 р. за новим і старим стилями

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ з ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

В справі святочних оголошень до поодиноких осіб і підприємств адміністрація

ТЕЛЕФОНУВАТИ НЕ БУДЕ.

✱ ДО ВИНАЙМУ ✱

✱ ПРАЦЯ ✱

✱ РОЗШУКИ ✱

Близька родичка Король Лариса (Ляля) розшукує свого родича **КОРОЛЯ ОЛЕКСАНДРА ЮРІЯ СТЕФАНОВИЧА** (нар. 19-го липня 1944 р.), що має золотницьку майстерню в Ню Джерзі.
Тел.: (201) 316-9175)
писати на:
270 Baldowin Rd., Apt. 27G
Parsippany, N.J. 07054

✱ FUNERAL DIRECTORS ✱

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ